

TEKOÄLY TYÖSSÄ

Turvallisesti ja vastuullisesti.

Tekoäly on arjen työkalu. Sitä ei tarvitse pelätä, mutta sitä ei myöskään pidä käyttää harkitsematta. Parhaat tulokset syntyvät, kun yritys oppii yhdessä, pelisäännöt ovat selkeät ja tekoälyä otetaan käyttöön suunnitelmallisesti.

MITÄ YRITYKSEN ON PÄÄTETTÄVÄ ENNEN TEKOÄLYN KÄYTTÖÄ?

TEKOÄLYN KÄYTTÖ TYÖSSÄ

- Määrittele, mitä tekoälypalveluita työssä saa käyttää
- Ohjeista, millä tunnuksilla ja sähköpostilla palveluita käytetään
- Kerro selkeästi, mitä tietoa tekoälyyn saa syöttää ja mitä ei missään tilanteessa

MITEN VARMISTETAAN TIETOSUOJA JA TIETOTURVA?

- Varmista, että henkilötietoja käsitellään turvallisesti ja lainmukaisesti
- Suojaa luottamuksellinen tieto ja tunne käytettävien palveluiden ehdot
- Anna työntekijöille selkeät ohjeet riski- ja poikkeamatilanteisiin
- Perusta ilmoituskanava, jonka kautta väärinkäytöksistä voidaan ilmoittaa

KUKA JOHTAA JA KEHITTÄÄ TEKOÄLYN KÄYTTÖÄ?

- Nimeä vastuuhenkilöt tekoälyn käytölle ja kehittämiselle
- Seuraa tekoälyn käyttöä ja siihen liittyviä riskejä säännöllisesti
- Huolehdi henkilöstön osaamisen ja tekoälylukutaidon kehittämisestä
- Arvioi säännöllisesti, missä työtehtävissä tekoäly tuottaa aidosti hyötyä

MITEN TEKOÄLY TUODAAN OSAKSI ARKEA?

- Kannusta työntekijöitä kokeilemaan tekoälyä turvallisesti ja matalalla kynnyksellä
- Varaa aikaa yhteiseen oppimiseen ja kokemusten jakamiseen
- Nimeä sisäisiä tukihenkilöitä auttamaan muita alkuun
- Ota tekoäly käyttöön vaiheittain, ei kaikkea kerralla
- Luo kulttuuri, jossa kysymyksiä voi esittää avoimesti
- Jaa toimivia käytäntöjä koko organisaatioon

MITÄ EU:N TEKOÄLYSÄÄDÖS TARKOITTA YRITYKSELLE?

Yrityksen vastuulla on varmistaa, että tekoälyn käyttö täyttää EU:n tekoälysäädöksen vaatimukset (AI Act, 2025). Tämä sisältää myös käytettävien tekoälyjärjestelmien riskiluokittelun. Vastuu ei ole yksittäisellä työntekijällä.

Lapin AMK, TyhyTeko-hanke: Riikka Wikström, 040 137 2162 & Päivi Kilpimaa, 040 353 3237.

TYÖNTEKIJÄN MUISTILISTA

MITÄ TIETOA OLEN SYÖTTÄMÄSSÄ JA MINNE SE PÄÄTYY?

ÄLÄ SYÖTÄ TEKOÄLYYN

- Henkilötietoja, terveystietoja tai maksutietoja
- Salasanoja, API-avaimia tai kirjautumistietoja
- Luottamuksellisia sopimuksia, strategioita tai budjetteja
- Sisältöä, jonka käyttöön tai jakamiseen sinulla ei ole lupaa

KÄYTÄNKÖ TEKOÄLYÄ TURVALLISESTI?

- Käytä vain organisaation hyväksymiä tekoälypalveluita
- Käytä työssä työsähköpostia ja työtunnuksia
- Tarkista liitteet ennen niiden lataamista tekoälyyn
- Käytä vain suojattuja ja päivitettyjä laitteita
- Ilmoita epäilyistä väärinkäytöstä sovittuun ilmoituskanavaan

MIHIN TEKOÄLYN VASTAUKSISSA VOI LUOTTAA?

Tekoäly voi tuottaa virheellistä, vanhentunutta tai harhaanjohtavaa sisältöä.

Muista aina:

- tarkistaa faktat ja lähteet
- arvioida sisältö omalla asiantuntemuksellasi
- huomioida tekijänoikeudet ja tietosuoja
- varmistaa, että sisältö sopii käyttötarkoitukseen

KUKA VASTAA PÄÄTÖKSISTÄ?

Tekoäly tukee työtä, mutta vastuu päätöksistä kuuluu aina ihmiselle.

Älä tee pelkästään tekoälyn perusteella lopullisia päätöksiä:

- henkilöstö- ja HR-asioissa
- juridisissa asioissa
- turvallisuuskiittisissä tilanteissa
- terveyteen tai hyvinvointiin liittyvissä asioissa

HUOMIOINKO VINOUMAT JA OIKEUDENMUKAISUUDEN?

Tekoälyjärjestelmät voivat arvioida ihmisiä eri tavoin esimerkiksi taustan tai henkilökohtaisten ominaisuuksien perusteella. Kun tekoälyä käytetään HR:ssä, rekrytoinnissa tai suorituksen arvioinnissa, tulokset tulee aina tarkistaa ihmisen toimesta ennen päätöksiä tai toimenpiteitä.

TARKISTA OMA TOIMINTASII:

Jos useimmat kohdat toteutuvat >
käytät tekoälyä turvallisesti
ja vastuullisesti.

Jos huomaat puutteita >
valitse yksi tai kaksi asiaa, joita
parannat seuraavaksi.

- En syötä tekoälyyn henkilötietoja tai luottamuksellista tietoa.
- Käytän vain organisaation hyväksymiä tekoälypalveluita.
- Käytän työssä työsähköpostia ja työtunnuksia.
- Tarkistan liitteet ennen niiden lataamista tekoälyyn.
- Käytän vain suojattuja ja päivitettyjä laitteita.
- Tarkistan tekoälyn tuottamien tietojen paikkansapitävyyden.
- Arvioin vastaukset omalla asiantuntemuksellani ennen käyttöä.
- Huomioin tekijänoikeudet ja tietosuojan.
- En tee lopullisia päätöksiä pelkästään tekoälyn perusteella.
- Ilmoitan epäilyistä väärinkäytöksistä tai tietoturvariskeistä sovitulla tavalla.